УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ОБЩОИКОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА "ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНА ЗАЩИТА"

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за конкурс за докторантура в УНСС

по специалност

„ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА"

СОФИЯ, 2019 г.

I. ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Демографски основи на пазара на труда.
2. Човешки капитал и инвестиции в човешки капитал.
3. Трудов пазар – същност и особености.
4. Съвършеният трудов пазар и постигането на равновесие.
5. Търсене на труд.
6. Предлагане на труд.
7. Заетост – същност, показатели за измерване и разновидности.
8. Безработица – същност, показатели за измерване и разновидности.
9. Политики по заетостта и безработицата.
10. Разходи за труд и възнаграждения. Системи за възнаграждения в организациите.
11. Производителност на труда.
12. Осигурителни системи – същност, елементи и основни разновидности.
13. Пенсионни системи в България.
14. Системи за осигуряване при болест и майчинство, при безработица и при трудова злополука и професионална болест в България.
15. Организация на труда и трудови стандарти.
16. Организационно поведение и организационна култура.
17. Управление на човешките ресурси в организациите.
18. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
19. Индустриални отношения – същност, субекти и основни модели. Индустриалните отношения в България.
20. Социална политика.

Литература:

1. Дулевски, Л., Стефанов, Л., Атанасова, М., Паунов, М., Павлов, Н., Малешков, Хр., Икономика на труда, Издателски комплекс – УНСС, С., 2016 г.
2. Атанасова, М., Мениджмънт на човешките ресурси – теория и практика, Авангард Прима, С., 2015 г.
3. Евгениев, Г., Трудови стандарти, Стопанство, С., 2005 г.

4. Евгениев, Е., Основи на здравословните и безопасни условия на труд“, Издателски комплекс – УНСС, С., 2015 г.
5. Масларова, Е., Социална политика – реалност и предизвикателства, ИК „Земя“, 2015 г.
6. Паунов, М., Паунова, М., Паунов, А., Организационно поведение, Сиела, С., 2013 г.
7. Паунов, М., Организационна култура, Издателски комплекс – УНСС, 2015 г.
8. Стефанов, Л., Пейчева, М., Управление на човешките ресурси, Издателски комплекс – УНСС, С., 2018 г.
9. Стефанов, Л., Системи за възнаграждения (теория, практика, дизайн), част първа, Тракия-М, С., 2015 г.
10. Шопов, Д., Индустриални отношения, Стопанство, С., 2006 г.

II. ФОРМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕН ИЗПИТ

А. Модул 1

Предвижда се Модул 1 от писмения конкурсен изпит за докторантура да бъде **провеждане на тест**. Формата на провеждане на писмения изпит с тест се прилага за проверка, анализиране и оценяване на общата подготовка и знания на кандидатите за докторанти в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при УНСС по специалност „Икономика и организация на труда“, на основата на съвкупност от изпитни въпроси. Те са структурирани и оформени по начин, имащ пряко отношение към материала в изпитната програма, обособен в посочените по-горе изпитни теми.

Провеждането на теста за кандидатите за докторанти в катедра „Човешки ресурси и социална защита по специалност „Икономика и организация на труда“ се регламентира в съответствие със следните правила:

- За целите на провеждане на теста, изпитният материал се обособява в група от 40 на брой въпроса.
- Към всеки въпрос се дефинират 5 варианта за отговор, от които само един е верен.
- Предвижда се хартиен вариант на провеждане на теста.
- При формулиране на всеки въпрос в теста е осигурена възможност за установяване на верния му отговор но ясен и недвусмислен начин в източниците за подготовка на кандидатите за докторанти, посочени в изпитната програма.
- Продължителност на Модул 1 – 90 минути.

Б. Модул 2

Предвижда се Модул 2 от писмения конкурсен изпит за докторантура да бъде **написване на научно есе**. Научното есе е академичен текст с обоснована и аргументирана зашита на теза по значим научен проблем. Характеризира се със следните особености, които ще служат като основа за оценяване на резултатите от Модул 2 на писмения изпит:

- ясно формулирана авторова теза по разглеждания проблем;
- научна аргументация, включваща разглеждането на различни (противоположни) гледни точки;
- свобода в композиционно отношение, но в общата рамка на класическата структура на научен текст: увод (въведение), теза, изложение (аргументация), заключение (изводи):
- логична последователност и свързаност между отделните структурни единици;
- използваната лексика е свързана с основните научни термини в съответната област;
- възможен е експресивен стил на изложението, но емоционалните и оценъчните съждения се базират на рационални аргументи;
- спазване на нормите на съвременния книжовен български език;
- максимален обем на научното есе – 10 страници;
- продължителност на Модул 2 – 150 минути.

Примерни образци на теми за научно есе:

1. Демографски процеси и влиянието им върху човешкия капитал, трудовия пазар и осигурителните системи в България.
2. Заетост, безработица и политики по заетостта и безработицата – същност и тенденции на единния европейски трудов пазар.
3. Системи за възнаграждения в организациите – съвременни тенденции и перспективи.
4. Производителност на труда – същност и особености. Възможности за повишаване на производителността на труда в България.
5. Организация на труда и трудови стандарти. Характерни черти на съвременния труд и промените в трудовата дейност.
6. Организационно поведение и организационна култура – същност, особености и практически аспекти.
7. Управление на човешките ресурси в организациите – съвременни тенденции и развитие.
8. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – същност и обхват. Държавна политика в областта на ЗБУТ в България.

9. Индустриални отношения – същност, субекти и основни модели. Тенденции в развитието на индустриалните отношения в България.
10. Социална политика – същност, функции и обхват. Европейската социална политика и транспонирането ѝ в българското законодателство.

Допълнителна литература към Модул 2:

1. Дулевски, Л., Пазар на труда, Сиела, С., 2010 г.
2. Дулевски, Л., Л. Стефанов, Осигурителни системи и фондове в България, Сиела, С. 1999 г.
3. Дулевски, Л., Хр. Малешков, Демография, УИ Стопанство, С., 2007 г.
4. Евгениев, Е., Организация на трудовата дейност в България, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов", С., 2018 г.
5. Паунов, М., Трудова мотивация, Сиела, С., 2012 г.
6. Тодоров, Т., Подходи за изследване на заетостта и безработицата, ИК „Шанс", С., 2012 г.
7. Шопов Д., М. Атанасова, Управление на човешките ресурси, Тракия-М, С., 2009 г.
8. Шопов Д., М. Атанасова и кол., Управление на човешките ресурси – 2 част, Тракия-М, С., 2003 г.
9. Лейзиър, Е., Гибс, М., Икономика на персонала, Класика и стил, 2009 г.

Нормативни актове:

1. Кодекс на труда
2. Кодекс за социално осигуряване
3. Закон за насърчаване на заетостта
4. Закон за здравословни и безопасни условия на труд
5. Закон за здравното осигуряване
6. Закон за уреждане на колективните и трудови спорове

Информационни източници:

1. http://www.mlsp.government.bg/bg/index.asp
2. http://www.nssi.bg/
3. http://www.az.government.bg/
4. http://www.nsi.bg/
5. http://www.esc.bg/
6. http://www.knsb-bg.org/

7. http://www.podkrepa.org/content/
8. http://www.bia-bg.com/
9. http://www.ceibg.bg/
10. http://www.bcci.bg/
11. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/
12. http://www.missoc.org/

В. Критерии за оценяване на резултатите от докторантския конкурс

Оценяването на резултатите на кандидатите в конкурса за докторантура в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при УНСС по специалност „Икономика и организация на труда“ ще се осъществява на базата на следните правила и критерии:

- Крайният резултат от Модул 1 – тест, се формира като сума от точките, получени от всички въпроси.
- Крайната оценка от Модул 1 – тест, се определя по утвърдена от катедрения съвет скала.
- Крайната оценка от Модул 2 – научно есе, се определя по утвърдени от катедрения съвет критерии.
- Общата оценка от писмения изпит се формира като средно-аритметично от оценките от Модул 1 и Модул 2.
- До устен изпит се допускат единствено кандидатите, получили оценка по-голяма или равна на Мн. добър (4.50) от писмения изпит.
- Кандидатите, явили се на конкурсен изпит за докторантура по специалност „Икономика и организация на труда“, получават отделни оценки за двете части на изпита – писмен и устен.